

**Розширений план лекцій
з дисципліни «Філософія Постмодерну»**

**Лекційних годин - 30
Викладач – Місюн Г.В.**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ПОСТМОДЕРНІСТСЬКІ ДЖЕРЕЛА СВІТОРОЗУМІННЯ**

Тема 1. Поняття «постмодерності» в гуманітарно-філософській термінології: особливості тлумачення (4 год.)

Сучасність і постмодернізм: історіографічний огляд. Тлумачення «сучасності» в західній історії ідей. «Сучасність» у світлі семіотики (М. Фуко). Поняттєві змісти «сучасності» в контексті міждисциплінарних студій. Субстанційна актуальність «сучасності» (Р. Козеллек, Д. Белл, В. Декомб). Семантичні, прогностичні й історичні виміри сучасності. Секуляризація та емансипація як складники цивілізаційного поступу (З. Бауман). Специфіка розрізень понять «постмодерн», «постмодерність» ть «постмодернізм».

Тема 2. Типологізаційні орієнтири постмодерністських підходів (4 год.)

Постмодернізм як поняття, настанова і практика. Характеристика постмодерністських суперечностей. Специфіка міждисциплінарного бачення у постмодернізмі. Систематизація постмодерністських галузей. Тракткування постмодернізму в енциклопедичних гаслах, словниках та антологіях. Приклади функціонування постмодерністської настанови у сфері науки, культури, соціальності. «Продуктивна» і «фельетонна» форми постмодерністських підходів.

Тема 3. Історіософські витoki постмодерністського дискурсу (4 год.)

«Модерні» корені постмодерністської свободи. Діалектика раціональності Модерну. Тяглість і симптоматичність кризи гранд-нарративів. «Метанаративні розлами» у призмі симптоматологічного мислення (тракткування О. Хоми). Позитивістський внесок у плюралізацію довкілля. «Новативність» пост-дискурсу. Північноамериканські літературні дебати про постмодернізм. Внесок постструктуралізму у постання постмодернізму. До питання про «радикалізацію» сучасності (З. Краснодембський).

Тема 4. Пізнавальний релятивізм постмодерністського світорозуміння (2 год.)

«Статус знання» у філософських і цивілізаційних контекстах. Постмодерна версія Просвітництва. Криза як конечність. До проблеми «постмодерністського бачення» у філософських дискусіях. Що означає «мислити по-постмодерністському»? Співвідношення «мовних ігор»: суперечки та розходження. Сучасні суперечки про «розум» та «розумність». Багатоманітність типів раціональності.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
ФІЛОСОФСЬКІ ЗМІСТИ ПОСТМОДЕРНІЗМУ**

Тема 5. Культурно-мистецькі передумови постмодерного світобачення (4 год.)

Художня культура як джерело постмодернізації. Реформи естетичної сфери у класичну добу. Принципи просвітницької естетики та їх еволюція. Естетично-філософські тези Д. Дідро. Специфіка категорії «нового» у творчості. Мистецька діяльність як естетичний експериментальний досвід. Потенціали європейського модернізму: від декадану до авангарду. «Дегенеративні» складники художньої творчості. Постмодерністські засади візуалізації. Концепт «нової вразливості» (Т. Адорно, В. Беньямін, А. Варбург та ін.). Постмодерністська філософія естетики.

Тема 6. Семіотична природа постмодерністичної дискурсивності (2 год.)

Семіолінгвістична природа дискурсу. Методологічні переваги семіотичного підходу. Засади дискурсивності. Сводоба дискурсивних практик: між раціоналізмом і релятивізмом. «Мовні» підстави постмодерністських філософувань. Неминуча несправедливість мовлення. Множинність дискурсів.

Тема 7. Постмодернізм як складова частина сучасної філософії. (4 год.)

Постмодерна ситуація в культурі. Основні значення терміну постмодернізм. Основні риси постмодернізму. Філософія в часи постмодернізму. Окреслення ситуації постмодерну в працях Ж. Ліотара. Деконструктивізм Ж. Дерріди. Філософські ідеї М. Фуко.

Тема 8. Постмодерна європейська та американська філософія: вибрані концепції (2 год.)

«Ситуація «пост»: навколо і всередині.

Постмодерністське філософування у контексті постнекласичної парадигми. Внутрішня суперечливість постмодерністських оцінок. Панорама філософських позицій постмодерністів (Дж. Ваттімо, М. Фуко, Ж. Делез, Ж. Дерріда, Ж. Бодріяр, Р. Шпеман, Ф. Джеймісон, С. Зонтаг).

Тема 9. Постмодернізм і Україна у призмі актуальних дискусій та культурній соціальності (4 год.)

Причини і особливості поширення постмодерністських тенденцій у національній гуманістиці.

Постмодернізм у світлі постколоніалізму. Головні дискусії про постмодернізм: український вимір. Цивілізаційна відповідність постмодернізму (О. Пахльовська, В. Моренець, Я. Дашкевич, В. Петрушенко та ін.). До проблеми постмодернізму «національного типу». Колективна ментальність і космополітичний «пост»: можливості закорінення.